

Posudek na diplomovou práci: Enviromentální témata u českých influencerů

Bc. Markéta Dědková

Předkládaná diplomová práce se zabývá tématem zodpovědnosti v prostředí influencerů na sociálních médiích v českém prostoru a to konkrétně v tématech životního prostředí a klade si otázku, jak čeští influenceři a influencerky vnímají zodpovědnost vzhledem k enviromentálním tématům vůči svým sledovatelům a sledovatelkám na sociálních médiích, jak s tímto tématem pracují a jak o něm přemýšlí.

Zvolené téma považuji za velmi aktuální a podstatné a práce představuje důležitý příspěvek do debaty o roli influencerů v komunikaci o společenských a politických tématech v českém mediálním prostoru – tomuto tématu zatím není věnováno příliš pozornosti a přitom se dá očekávat, že jeho důležitost bude stoupat.

Teoretická část vymezuje hlavní pojmy (influencer, pojmy generace X a Y) a především se obsáhle věnuje ukotvení pojmů odpovědnost a individualizace v současné sociologické literatuře a vztahení těchto pojmů k tématu životního prostředí. Za velmi užitečné vzhledem k tématu enviromentálních influencerů považuji především analytické pojmy dobrovolná vs. záměrná skromnost Hany Librové a dobrovolná chudoba vs. uvědomělá skromnost Vojtěcha Ryndy rozebrané na str. 42.-43. Doplnila bych možná ještě, že k tématu influencerů a tzv. influencer cultures dnes již existuje poměrně značné množství literatury, které autorka příliš necituje (kromě jednou zmíněné Crystal Abidin, která napsala celou řadu zásadních prací včetně několika knih, například Sophie Bishop, Zoe Glatt, Brooke Erin Duffy a mnoho dalších).

Tím se ale zároveň dostáváme i k tomu, co považuji za největší nedostatek předkládané diplomové práce a to je propojení teoretické a empirické části. Samotná empirická část je nadprůměrně kvalitní – autorka zpracovala 17 polostrukturovaných rozhovorů, které doplnila obsahovou analýzou obsahu instagramových profilů a webů. Sama sice v závěru práce poukazuje na to, že se jí nepovedlo sestavit výzkumný vzorek tak, jak si původně představovala, nicméně vzhledem k tomu, jak relativně malé a zároveň dynamické je české influencerské prostředí, se domnívám, že je k sobě snad až příliš kritická v tomto ohledu a jako kvalitativní analýzu můžeme její práci považovat za reprezentativní, nárokům diplomových prací naprosto dostačující.

Teoretická část práce je velmi obsáhlá a do podrobná rozebírá koncepty individualizace a odpovědnosti u různých autorů včetně klasiků moderní sociologie jako je Beck nebo Giddens – na druhou stranu, tyto otázky už byly mnohokrát v literatuře zpracovány (autorka sama odkazuje na dříve zpracovanou diplomovou práci na toto téma) a je tedy otázka, zda je nutné jim věnovat tolik prostoru. Mnohem zajímavější je otázka, co si tedy pod pojmem “odpovědnost” představují influenceři samotní, jaká je jejich emická konstrukce tohoto pojmu? Jak s ním pracují ve své každodenní praxi? Autorka v druhé analytické části práce částečně nabízí odpověď, ale už jí vlastně příliš nepropojuje s teorií, kterou rozebírá v první části.

Druhá výtku – kterou vlastně ani nepovažuji za výtku, spíše za otázku do diskuze a doporučení pro autorku, pokud by se třeba chtěla tématu dále věnovat – je otázka, jak pojmut v práci částečně nakousnuté téma enviromentálních otázek jako životního stylu a do jisté míry trendu a aspirační estetiky na sociálních médiích. Potřeba prezentovat se jako zastánce životního stylu do jisté míry souvisí s individualizací i na té rovině, že prostředí kultury influencerů je od samotného základu určeno vysoce individualizovanou ekonomikou platform, na které influenceři fungují a kde sledování trendů (navíc částečně určeno algoritmy platform) je do jisté míry ekonomickou nutností. Toto se částečně

projevuje v citacích z rozhovorů a jistě by stálo za hlubší prozkoumání – jak se influenceři vyrovnávají s napětím mezi potřebou osobní odpovědnosti a ekonomickým tlakem na nutnost přizpůsobit se trendům?

Další potenciálně velmi zajímavou rovinou je genderové hledisko, které autorka v práci také nakousne, ale chápu, že v práci již nebyl prostor toto podrobněji zkoumat.

Přes výše zmíněné výtky považuji práci za velmi kvalitní a navrhuji ohodnotit známkou 1 v bodovém rozmezí 17-18b.

V Praze dne 6. června,

Mgr. Marie Heřmanová, PhD